

Szerkesztőség:

Arad-osznádi egyesült vasutak postájában.

Bérmontion leveleket csak ismert kézföld fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Arad-osznádi egyesült vasutak postáján van a hirdetések, előfizetési pénzek és kiadás körüli panaszok bérmontionra küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik kétféle és évszámok: 12. és 14. évfolyam.

Közlöny díja:

helyben: vi. 2 kr.; 1 évre 12.- fr. 1/2 évre 6.- fr. 3. évre 18.- fr. 1 óra 1.20 fr.

Hirdetők díja:

három soros egyezri hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 90 kr. Nyitólár 15 krajczár.

A minoritás mesterkedései és kalandjai.

Budapest, február 20.

Hogy ez a parlamenti törpe minoritás és sajtója, folyton az ország nevében beszéljen, ahhoz még is kell egy kis szemérmelenség. Megtiltani ugyan nem lehet nekik, de az embereknek kell lenni aranyti tisztességgérzésnek, — ha már szerénység egy csepp sincs, — hogy ne akarjanak ennyire előtérbe tolnakodni, s 214 szavazattal szemben, 97 szavazaton vásárolt belépti jeggyel foglalni el az országban az első helyet. Az ilyen tolnakodást, bár mint rug-kapálódzást is, karon szokta venni a rendező és hátravezetni oda, a hol az ő kilenczvenhetes jeggyükkel kompetáló helyre csúszhatnak.

De még ha 97-es volna, akár egyik, akár a másik ellenzék, s nem kettesek-kén számítottak volna ennyi szavazatot, a kormánypart 214 szavazatával szemben. Mondom, még ha 97-ek volnának, hát kettesek-kén kitérhetnének egy kétharmadrész emberszámát, de mikor egy maguktól olyan törpék, hogy a nyilvánosság előtt csak összetakoltan mernek megjeleni, mikor az egyik 60—65, a másik 25—30 szavazatu liliputi hadsereggel rendelkezik, hát valóban nevetésges, ahogy ez az egy jókora saktáblára való armádia elő áll, és olyan nagy lármát merészkedik, mintha csupa torokból állna az egész kompanya. Mikor Hoitsy Pál az ötvenes »grupp«-ból oda kiált a 125 főnyi többséggel bíró Tiszának, hogy mondjon le, s Apponyi a huszonötös gárdá élén azt engedi sejtetni, hogy az ország bizalma Tisza Kálmántól ő hozzá fordul, s hogy a tekintélyt ez az ő 25, usque 97 basioszukja már annyira leharcolta Tiszáról a legutóbbi napokban, hogy legokosabban tesszi a gyűlölt ember, ha az ő 129 főnyi többségével a huszonötös párt élén álló akadomba vagy kutynga szerencsen királynak kapitulál. Valóban, a 9-ik század második fele, ily merész követelést csak is ama legújabban felfedezett középfrikai királyok esküjéből hallhat, kik az Apponyiéhoz hasonló számú alattvalókkal rendelkeznek.

Es amint a dolog a parlamentben áll, éppen úgy áll az országban. Láttuk a fővárosi tüntetők gyermekeseregét, és ismerjük a vidéki népgyűlések természetét. Hasonlíthatók azok a régi világ ama hadseregeihez, melyeknek nem lehetett belátni a végét-hosszát, mint a Xerxes egy milliónyi hadának, de amely egy milliónyi hadnak csak egy számú fegyverfoghatóját néhány ezer görög tönkre verte, a mennyiben a tábornak kilenczvenkilencz része csöcselék vala. Eppen így bánt el Hunyady János Nándorfelhárvánál és Dobó István Egernél a rettenetes számú törökök.

De még ha rettenetes számú volna! Hogy lehessen azonban retentetes számúnak mondani, mikor egy-egy kerületnek sok-sok ezer lelket számláló lakosából egypár száz verődik össze, abból sem ért a politikához tiz se, hanem »er á rá mond rá«. — reá mondja az áment arra, amit elejébe tálnak.

Vegyük azonban egy amint a legkedvesebb, az országgyűlési kisebbség és az ellenzéki sajtó szája ize szerint. Vegyük, hogy mindazok, kik a törvényjavaslat ellen tiltakoznak, egytől egyig szavazók. Amde miféle állapotban tiltakoznak? Résszint felizgatott, résszint erőszakolt állapotban. Az emberekre rámennek az ellenzéki szótvivők és kiroszakolják tőlük vagy az aláírást vagy a szavazatot. Az ellenzéki sajtó pedig, mely el van áradva, ez alatt fujja a riadót és hecczeli az embereket. El van pedig áradva az ellenzéki sajtó azért, mert az emberi nagy része természeténél fogva jobban szereti a szépséget italt, mint a tisztát viset.

Ily utakon és módokon szeretnek össze a vidéki feliratok s a választókerületeknek többnyire ellenzéki részétől kikerülő ama törvénytelen utasítások, melyek nyílt megérzéseit az alkotmányoknak.

Ezekre a mesterégesen felizgatott protestálókra, az ország lakosságának ezen retentet... kis parányára, mely egy

aránylik az összes népességhez, mint a parlamenti huszonöt a kétszáztizennégyhez, — mondom, ezekre támaszkodva hirdeti Apponyi Albert a Tisza tekintélyének megszűnését, és pucsbá merült Ugron Gábor, a Tisza elleni gyűlöletet.

Most már nem titkolják, — ki nem mondják ugyan, de nem titkolják, mert nem titkolhatják, hiszen minden szavuk, minden soruk elárulja, — hogy ők tulajdonképpen nem annyira a javaslatot, mint Tiszát akarják megbuktatni. A törpe minoritás megakarja buktatni a kormányt, mely a világ összes parlamenti felelőseit, a legnagyobb többség által támogatattik. De hát ő megakarja mutatni, hogy ki a legény a gáton, s »bravur stiklit« akar véghez vinni Európa színe előtt. Ha komolyan nem megy, hát regényesen, hiszen olvasták a »Három testőr«-t Dumastól, s azok bizony megmutatták, hogy lehet mesés kalandok után nagyokat produkálni. Össze fogtak Athos, Parthos és Aramis és ezeknek az inasai, élükön D. Artagnan-nal és megkezdtek a kalandos hadjáratot. Már mint regény, sikerült is, de mint valóság, nehezen fog precedenst alkotni az alkotmányok történetében. Hiába szedi össze Apponyi minden tudományát, és hiába affektálja az eredménytelen utcai csődületét után, hogy ő azokat sohasem helyeselte, mert azt senki sem fogja neki elhinni. Bujkált előlük az igaz, és alantossaira biz a azok vezetését, mert mint utcai »Radl führer« még sem akart szerepelni a király előtt, — ámde ezeket a csődületeket gyönyörködve nézte, az bizonyos. Egy szavába került volna, a szöcsövei ugymint szatellesei, egy pillanatig sem mertek volna ellene cselekedni, amint-hogy úgy is cselekedtek. De mert semmi siker nem koronázta a komédiát, hát Apponyi, mint Pilatus, a kezét mossa.

Es amennyiben alkotmányellenesek, így fog tenni a választókerületek utasításaival szemben is. De most hagyja őket. Hát ha mégis akadnának ijedős képviselők... Hát addig nem szól. Hanem utólagosan kifogja mondani legmagasabb helytelenítését. Ismerjük a szép maszkot, sokkal jobban, mintsem hogy felülünk neki. G. B.

Katonai tanácskozás ő felsége elnöklése alatt. A »Bud. Corr.« jelenti: szerdán délelőtt a királyi várakban ő felsége elnöklése alatt több óráig tartó katonai tanácskozás volt. E tanácskozány résztvevői, valamint a külügyminiszter és a kiseret a királyi szalhos voltak hivatalosak. H o n o l o h e r czog, ő felsége főudvarmestere és R a u o h kormánytanácsos reggel hosszabb tartózkodásra a fővárosba érkeztek.

A képviselőház tárgyalásainak zavarása. A képviselőház ülésén az utóbbi időben sajnosan tapasztalt jelenségek, a folytonos közbeszólások és a zaj a szónokok meghallgatását lehetetlenné tették. Ez olyan eljárás, mely bármely oldalról gyakorolható, s semmiképen nem indokolható. E jelenségek több részről azon véleménynyilvánítások adtak okot, hogy a képviselőház házszabályai hézagok, a mennyiben ily, a ház mellettségét mindenesetre osorító rendelleneségek megállítására nem tartalmaz hatályos intézkedést. Szükségesnek tartjuk ezzel szemben a házszabályok 204. §-át, mely teljes körű kielégítő és kétségtelenül hatásos módon intézkedik ily esetekben. egész terjedelmében közöljük. A 204. §. következőleg hangzik: »Ha a ház valamely tagja a rendet zavarja, az elnök őt névszerűen is rendre utasítja. Ezen rendreutastás ellen felszólni, azt visszautasítani, vagy vita tárgyává tenni nem szabad. Ha az illető tag a rend zavarását folytatja és rögtönli intézkedés szükséges nem forog fenn, valamint az elnök iránti engedelmesség egyéb eseteiben az elnök kérdésre a ház vita nélkül egyszerű szavazással utasítja; a mentelmi bizottságot, hogy a ház további intézkedése iránt 24 óra alatt javaslatot tegyen. A mentelmi bizottság javaslata ily esetben a háznak ünnepélyes megkövetelése, vagy a jegyzőkönyvi megrovásnak a hivatalos lapban és az illető képviselő választókerületében felfüggesztés által eszközölt közzétételre, sőt ismétlés esetében határozott tartamú időleges kizárás elrendelésének véleményezésére terjedhet. A mentelmi bizottság véleményének jelentését a ház közvetlen tárgyalás alá veszi és a bizottság többségi s esetleg kisebb ségi előadójának is meghallgatásával, az előterjesztett javaslatok fölött vita nélkül egyszerű szavazással határoz. Ezen tárgya

lásban az illető képviselő részt nem vehet. Ugyanezen eljárás követendő azok ellenében, kik ellen a 169. §. rendelkezése szerint a jegyzőkönyvi megrovás már alkalmas lett és ugyanazon létszám tartama alatt azon hibát újból elkövetik.« Csak az elnökötől függ, hogy ezen szakasznak alkalmazásával a tárgyalásnak szándékos megakasztása megakadályoztassék; de bizony hiszünk, hogy a házszabályok ezen intézkedésének alkalmazására tárgyalás további folyamán nem lesz szükség.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése február 20-án. —

Még mindig a véderőjavaslat 14. §-a foglalkoztatta a képviselőház mai ülését. Első szónok K a a s Ivor báró volt, ki e §-t elfogadva, ennek a 25. §-al való összefüggéséről, a nyelvpolitikai fontosságáról beszélt a szóba hozta azt is, hogy Szászajevóban a bosnyák itjak anynyelvükön teszik be a tisztá vizsgát miből az következik, hogy a mi Boszniában lehetséges, s Magyarországon sem lehetetlen. Ezután következtek a mai ülésnek legkimagaslóbb, legérdekesebb momentumai. A ház általános érdeklődése közt szót H e g e d ű s Sándor elejétől végig leközte a ház figyelmét, s az összes pártokra ránkivül hatással beszélt majdnem két óráhosszig. Apponyi tegnapi fejtegetéseit, támadásait oly meggyőző erővel, oly tárgyilagossággal és olyan hatással verte vissza, hogy Hegedűs mai beszéde méltán sorolható a legelső rangú parlamenti sikerek közé. Apponyinak s az egész ellenzéknek lehetetlen volt a beszéd hatása alól kivonni magát a kétségeltlen, hogy ország szerbe is hasonló h. tást fog az keiten, mint a házban keltett. A szabadlívpart, melynek politikai öntudatossága oly hatalmas kifejezést nyert Hegedűs beszédében, méltán fogja legeszebb győzelmei közé sorozhatni e szónoklatot.

A többség ismételve hosszasan és zajosan éljenze a kitűnő szónokot, kinek hatását L i t s Gynla egy többé nem szokottan modoru közbeszólással remélte lerontani melyért őt az elnök r e n d r e u t a s i t á, melyet aztán Hegedűs felhívására megmagyarázott, s melyre nézve szóbeli nyilatkozattal is kijelenté, hogy sértő özlésata nem volt.

Nagy örököl a szónoklati tekintetben tagadhatatlan általános hatás volt H o r v á t Boldizsár ezután következett nagy beszéde, melyet az ellenzék nagy tetszés, nyilatkozatokkal, meg-megjölő ovaociókkal fogadott. Horvát Boldizsár a legkeményebb, a legigazságatlanabb, túlzó vádakkal építte fel a kormányelnök ellen, meg a polgári házassági javaslat főrendi megbuktatásának odiumát is rá hártván s az ellenzék ismételt tetszésnyilatkozatai közt apostrofálta Deák szellemét, a parlamentarismus iránti bizalom állítólagos hanyatlásaért a kormányelnököt vádolva, ki az elvek árán személyes uralmat alapított meg s minden érdekét a »nemzet érdekei iránt elveszté. Mentül kevésbé voltak e vádak igazoltak, annál szebben voltak előadva, s annál zajosab hatást keltettek az ellenzékben, mely annyira felbuzdult e szónoklatlól, hogy P á z m a n d y Dénes nyomban felkelt, és bocsánatot kért Horváth Boldizsártól, a miért őt évek előtt vas-megyeyi kerületéből kizsoritotta.

Mai tudósításunk ez, a mint következik:

Hegedűs Sándor: T. ház! A mostani tüntetés alatt, sok túlzás esett meg mindenfelől. Miltőtáassanak megnged-i, hogy példává kitüntessem, hogy mily rettenetes túlzottaknak híresztelték ki a történeteket, különösen a sörüléseket és szerencsétlenségeket, mert az egész vidéket e tekintetben a legreménytelibb híres verték fel. Csak egy példát akarok felemlíteni. (Halljuk! Halljuk!) Az egyik ellenzéki lapban a vidéken a következő tudósítás jelent meg. (Halljuk! Halljuk!) »Budapestben már folyik a vér!« (Derülttség jobbról. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Talán ő irt!) Engedelmet, de ezt már én csak nem irtam. (Derülttség jobbról. Halljuk! Halljuk!) »Zajt már megkard lapoztak. Három gyógyszerés hallgatott a g y o n v á g t a k. Latinovics Gábor »igen«-nel szavazott s délután meghalt a fia, a h u s z á r s á g kardosapái alatt. (Elénk általános derülttség.)

Nem akarom a t. házat unlatni a további részletekkel s ezért még csak kettőre vagyok bátor felhívni a t. ház figyelmét. (Halljuk! Halljuk!) Mikor az a mindegyesetre sajnos jelenet történt, mely felett a

Magtenségi kör ablakában» irtak. (Derülttség jobbról. Mozgás a baloldalon.) A legkülönböztébb bir terjedt el mindenfelé. Tudom is miféle szerkesztőségéből kúndik szét ezen híreket.

Fanyvessy Ferencz: A »Nemzetből.« (Derülttség a bal- és szélső balon. Halljuk! Halljuk! jobbról.)

Hegedűs Sándor: Azt elégették! (Derülttség jobbról.) Hát kérem, mikor azt olvastam, hogy Polonyi Géza irt és hogy nagy szerencsétlenség történt, magam is megijedtem, hogy valami borzasztó dolog történthetett, mert én Polonyi Gézát bátor férfinak ismertem, a ki nem irt mindenre. (Halljuk! Halljuk!) Vártam, t. ház, hogy jöjjenek a tudósítások arról, hogy miféle halálozások és agyonlövések történtek. (Mozgás bal felől. Halljuk! Halljuk! jobbról.) Vártam tegnapig s elmentem a legilletékesebb forrásokhoz meg tudni, hogy miféle szerencsétlenségek jelentettek be és nyomoztat tak ki (Halljuk!)

Ere azt a hiteltel választ kaptam, hogy egy fiatal embernek bevágták a cylvanderét és a másikat elvették a czvikkerét. (Nagy derülttség a jobb- és mozgás a baloldalon.) De azért a tudósítás mégis így kezdődik: »Vér! Vér! Vér!« (Nagy derülttség a jobb oldalon. Nagy mozgás a szélső balon.) Bizony, t. ház, sok vére volt annak, a cylvindernek és czvikkerének. (Derülttség jobbról. Felkiáltások a szélső bal oldalról: ki volt a hiteltel tudósító?)

Ezután jöttek az elfogatások. (Halljuk! Halljuk!) Innen szétküldötték a vidékre, hogy mily rettenetes elfogatások történtek és hogy ostromállapot van Természetesen a vidék megijedt. Ezután kaptuk mi Kolozsvárról és másuttól a híreket, hogy ezek és ezek elfogattak. Ekkor meg megijedtünk mi. Minthogy pedig én történetesen érdeklődöm ezen város iránt, hát kérdésköttem, hogy mi történt, sem az ottani lapok még az ellenzéki lapok sem tudnak semmit, és itt a pesti lapokban volt sűrűny meg a név megnevezésével is, hogy ez meg az elfogatott. (Ellenmondás a szélsőbalon.) Még csak egy adatot t. ház, ne méltóztassék azt hinni, hogy én ebből rekriminációt akarok csinálni, (Zaj a szélsőbalon.) hanem csak következtetni akarok belőle. Mert azt csak megengedik, hogy ez adatok bizonyítják a túlzást. Nem a tények eltagadásáról, el leplezéséről van szó; erre sohasem vállalkozom; én csak a túlzásokat akarom jelezni. (Zaj a szélsőbalon.) Mert, hogy a túlzások az igazságok felkeltésére és fentartására lényeges befolyással vannak, az kétségtelen. Tehát még csak egy utolsó adatotcskát. Egyik háznál a házszobla egy éjszakai künn töltött. Mikor hazamegy, a házfélfelgyel számon kéri, mit csinált. Azt mondta, kérem, én 10 forintot kaptam azért, hogy egész éjjel azt kiáltam: »Abczug Tisza Kálmán!« (Derülttség jobbról. Zajos felkiáltások a szélső balon: Kital? Kital?)

Károlyi Gábor gr.: Tisza Kálmán maga adta nek!

Elnök: Kénytelen vagyok Károlyi Gábor gróf urat figyelmeztetni, ne zavarja a szónokot folytonos közbeszólásával.

Hegedűs Sándor: Ezt a históriát bizonyára senkinek fogja a nemzeti felháborodás önzetlen nyilvánulásának tekinteni. (Kiáltások a szélsőbalon: Ki adta?) Ezek praemissim, melyekből következtetek arra, hogy itt egyrészlől önmagunkat is igazgatók, másrészlől az itteni nyilatkozatok a közönséget is igazgatók, harmadszor a köznépet, kivált a hírlapirodalom útján, önmagát is túlzottan igazgja. (Zaj a szélsőbalon.) A kérdés tehát az, hogy a tárgyalások nyugodt menete és a normalis állapotok helyreállítása céljából mit kell tenni? (Zaj bal felől.) Ha méltóztatnak egy kis türelemmel lenni, mindjárt bevégzem beszédemet.

Gr. Apponyi Albert megoldása igen egyszerű; ő azt mondja, hogy mivel a hatalom és a tekintély Tisza Kálmán személyében megvasonlott, ezt a frigyot nem lehet fenntartani: mondjon le Tisza Kálmán s akkor az ország a normalis állapotba jut, (Igaz, a szélsőbalon.) Nagyon sajnálom, hogy gr. Apponyi e nyilatkozatot tette. (Derülttség bal felől.) Nem azért sajnálom; mert Tisza Kálmánra tette, ne méltóztassanak elfogultsággal vádolni; én ő érte magáért sajnálom. (Nagy derülttség bal felől.)

Bolgár Ferencz: Ninos szükség reá, hogy sajnáljon! (Zaj.)

Hegedűs Sándor: Kérdezze meg Bolgár Ferencz t. képviselő ur gróf Apponyi Albertot, hogy nem viseltetem-e iránta kellő tisztelettel? Mert a ki hazafi, az okvetlenül az országnak minden politikai tényezőjét, főleg ha az oly jelentékeny, mit gróf Apponyi Albert (Elénk éljenze bal és szélsőbal felől.)... éljen! igenis éljen! nem kiálthatnak önkönk annyissor élje-t, mint a hányzor én azt ne viszonoznam. (Általános helyeslés.) Mert gróf Apponyi Albert oly politikai tényező (Halljuk! Halljuk!) tehát ségémél, fáradhatatlan tanulmányainál és szorgalmával, ügyes és igazán szerencsés temperamentumánál fogva. (Egy hang szél sőbal felől.) És jelleméről is és jelleméről fogva, mert kérem t. képviselő ur, mi nem tagadjuk meg oly hamar a jellemet (Zajos helyeslés jobbról.)... a ki most már hosszú küzdelem után bámulatos kitartásánál fogva nem oly mai gyerek a politikai életben, kinek minden szava meg-

fontoival nem volna és sulylyal nem bírna. (Igaz! Ugy van! bal- és szélsőbal felől.) És ha van miniszteri felelősség, van politikai és erkölcsi felelősség is, melyet osztanunk, a melyet viselnünk kell mindnyájunknak, akár itt állunk akár ott. (Általános helyeslés.) Ennek következtében minél magasabb ban áll valaki, nem csak olyan, mint amely jelentéktelen példánál én vagyok, a politikai életben annál inkább kell figyelni minden szavára. (Nagy mozgás bal- és szélsőbaloldalon.) Nem csak azért t. uraim, mert egy pártot vezet, mert annak a pártjának, minden egyes tagja öntudatos független ember, a ki meg tudja fontolni azt, meddig lehet menni és meddig nem az egyes jelszavak után, de neki kihatása van az egész ország közvéleményére. (Helyeslés bal- és szélsőbal felől.) és ennek következtében, ki-vált izgatott percekben, szavaiból oly kövteztetést vonhat le a külvilág, a mely ket maga sem helyeslehet és nem is helyesle. Ezért mondom én ezt.

Van még egy másik ok, a miért sajnálom, hogy ezt a nyilatkozatot tette. (Halljuk! Halljuk!) Masik okom pedig az, hogy a politika kozkaraszában a pillanatnyi be nyomások hatása alatt nagy ember áppuy, mint kis ember tévedhet. Ez tagadhatatlan. Ma a politikai láthatár olyan »különböz« evo lúcióknak van alávetve, hogy a mi ma he lyes, az holnap talán helytelen; de mind azonalít vannak dolgok, a melyek változat lanagáhos különösen nekünk, magyaroknak feltétlenül ragaszkodnunk kell. (Egy hang szélsőbal felől: Például Tisza Kálmán! Igaz! Ugy van! jobbról.) és ezek közé tartozik a parlamentarismus. (Elénk helyeslés jobbról.)

A parlamentarizmust nálunk nem kell megvárni, csak egy szóval értenem meg, hogy az nem tisztán kompromisszum, mint másutt mindenütt és így nálunk is, mely abban nyer kifejezést, hogy — miután a közvéleménynek különböző illetékes organumait előhozni és érvényre juttatni másképp nem lehet, — szuppozíció alapján kell azt eszközölnünk, hogy a választásokból kikerült parlament fejesse ki azon ország kövse léményét és akaratát. (Felkiáltások a szélső balon: De csak ha tisztá.) Ennek kövtes tében annak a parlamentnek hódolni kell és lehet. Ez nem azt teszi, t. ház, hogy egyet-meggyűlösdöt akarki még csak a parlamentnek is feloldozza. Nem erről van szó, hanem arról a respecturol, s mely a törvényhozás forrása iránt, különösen de mokratikus országban, nélkülözhetetlen. Mert most már nem abban az időben élünk, hogy kevesen olvasnak hírlapokat és csak kevesen foglalkoznak a politikával. Igen helyes, hogy mindenki foglalkozik azzal, és hogy közvetve, vagy közvetlenül mindenkinek van annak fejlődésére hatása. Ennek következtében mindnyájunknak igen óvatossáknak kell lennünk e tekintetben, nehogy ezen parlamentnek higgadt, független tárgyalása és tekintélye érintessék (Elénk helyeslés jobbról) annálval is inkább, mert a parlament nem csak azt teszi nekünk, a mit más országokban — a hol idáig bir az csak jelentőséggel — nálunk még tovább is megy az, nálunk az a magyar államiaságnak és a magyar hegemoniának kifejezése (Elénk helyeslés jobbról.) és ennek következtében — bár megfogóssáson a t. képviselő ur, mert nem vagyok arra illetékes — attól tartok, ha gróf Apponyi Albert képviselő ur említett szavaiból lehet valamit következtetni, az csak az lehet, hogy egyfelől a parlamentben illetékes befolyást és nyomást kell szerzenie, ez az egyik; a másik pedig az, hogy esetleg a többség által ösztözt politika ellenében nemcsak parlamenti fegyverekkel kell küzdeni. (Elénk helyeslés jobbról.) Ellenmondások, zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Hát kérem a t. képviselő urakat, én nem szenvedélyből, sem érzésből nem csinál politikát, (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a szélső baloldalon.) En azt hiszem, az helyes következtetés, hogy a normalis helyzetbe visszajussunk, arra kell törekednünk, a mint nekünk kötelességünk, nemcsak a tanácskozási miltóságára nézve és az önk iránti figyelem tekintetéből, de a tárgy valódi substratúrára, a törvényjavaslat fontos intézkedéseire való tekintetből el kell követnünk mindent, valamint azt hiszem, hogy önk részéről is lovasias és hazafias kötelesség, a melyet tovább hangsúlyoznom nem kell, — mert így is értik — a parlament és az ország iránt, hogy nekünk e tekintetben, a nyugodt tárgyalás helyreállítására segédkezet nyújtanak. (Felkiáltások a bal- és szélsőbalon: Hogy Tiszát megbuktassuk!) És ha osalódnánk, ha minden oda hegyeződött ki, a mit igen könnyen megtanulhat minden utcaszereket; es nem politika, hogy Tisza Kálmán mondjon le, akkor azt hiszem — utolsó tagja vagyok e pártjának — de azt hiszem, helyesléssel találkozik a t. házban, ha én meg határozottan ki jelentem. (Zaj, mozgás a bal- és szélső baloldalon. E nok onnget) hogy minden érdelem minden érzés.

Lits Gynla: Mit kap ezért a szereplésért? (Nagy zaj és mozgás jobbról. Elénk felkiáltások: Rendre! Rendre! Elénk onnget.)

Hegedűs Sándor: Az ilyen dolgot én nem szoktam a házon kívül elgiztatni, a ilyen dolgot én itt szoktam elintézni. Azt

képviselő urat, a ki ezt közbekialtotta, hogy „Mit kap ezért?“, nem tudom, ki tette, mert én nem vettem észre, de azt hallottam, hogy azt mondta: „mit kap ezért a szereplésért“ (Ellemondás a szélsőbalon.) ha nem mondta, annál jobb — de ha mondta. (Nagy zaj és mozgás. Elénk felkiáltások jobbról: Ki volt?) én felhívom a képviselő urat itt a ház előtt — ne csináljunk ebből affairet, de ha kell helyt állók. (Mozgás.)

Azonban, mert nem akarok mindenből affairet csinálni, — ez nem mesterségem — felhívom itt a ház előtt arra: mondja meg, mikor kaptam én valaha politikai szereplésemért valamit? (Zajos helyeslés jobbról. Nagy mozgás. Halljuk! Halljuk!)

Elnök: (csöngött. Halljuk!) T. ház! En megvalom, nem hallottam, a mit a képviselő ur mondott. Ha hallottam volna, rögtön rendre utasítottam volna. (Elénk helyeslés jobbról. Nagy zaj. Halljuk!) De most hallom azoktól, a kik itt állottak közzelemben, hogy a képviselő ur azon gyanúsításával illetve közbekialtásával Hegedűs Sándor képviselő urat, hogy mit kap itteni szereplésért? (Nagy mozgás) Ezt egy képviselőnek sincs joga, képviselőitársával szemben mondani (Elénk helyeslés) és ezért én Lits Gyula képviselő urat rendre utasítottam. (Zajos, hosszantartó helyeslés jobbról.)

Hegedűs Sándor: De abban az esetben t. ház, (Zaj. Halljuk!) ha ezen egészen tárgyalgós, és azt hiszem, senki személye ellen nem intézett érvelés dacára, sőt nem is az én érvelésem dacára, hanem — többet mondom — az önk bölcse megfontolása alapján arra a meggyőződésre jutnak, hogy igenis nem kell itt argumentálni, okoskodni és tárgyalni, hanem Tisza Kálmán mondjon le. (Elénk felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon.) Halljuk! Halljuk! jobbról.) abban az esetben én, mint e pártunk utolsó tagja, azt hiszem minden megőzöltség veszélye nélkül, határozottnak és minden habozás nélkül kijelentem, (Halljuk!) hogy akkor megfordul a dolog egészen, (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon) akkor meglehet — nagyon fog sajnálni — hogy a tárgyalások itt, nem a mi kezdeményezésünkre, legalább a mennyre töltünk telik, ez nem fog bekövetkezni, de élesem fog tartani. Mert az ő érdemeit, (Zajos helyeslés jobbról.) Zajos ellenmondások a bal- és szélsőbaloldalon.) az ő politikai irányát, jellemét, úgy, mint tehetőségét, (Zajos helyeslés jobbról.) Elénk ellentmondások a bal- és szélsőbaloldalon.) a melyekben nem lehet kétkedni, (Ugy van! Ugy van! jobbról.) Elénk ellentmondások a szélsőbaloldalon.) az ő tekintélyét, (Nagy zaj) és ingerült közbekialtások a bal- és szélső baloldalon) becsatlósunkkal végülük. (Elénk helyeslés és tetszés jobbról.) és politikai irányát szemlélve és erkölcsi erőnk egész megfeszítésével támogatni fogjuk. (Hosszantartó zajos éljenzés és tetszésnyilvánítások a jobboldalon. Számosan üdvözlék a képviselőt. Folyton tartó éljenzés.)

Lits Gyula: T. ház! (Nagy zaj. Halljuk!) Az előttem való szólott t. képviselő urnak beszédje alatt azolok közbeszólást, hogy mit kap érte, én tettem. (Zaj jobbról.) Felkiáltások: Elég szép! Hogy szavaimat megmagyarázzam, azzal tartozom először a t. képviselő urnak, (Nagy zaj jobbról.) Felkiáltások a szélsőbalon: Miért nem hallgatják? Félnek tőle? Hegedűs maga kérte! kötelessége szólni! Halljuk!) tartozom különösen felszólítása következtében, mint a t. ház iránti tiszteletnek. Mindenekelőtt kijelentem, hogy a közbeszólásnak sértő

szándéka nem volt. (Altalanos helyeslés.) E közbeszólást nem értettem az anyagi kérdésére nézve, mert e tekintetben csak a multa nézve lehetne szólni, a mit a t. képviselő urnak itt ezen az oldalon már többször is felhínyták, (Egy hang jobbról felől: Elég nem szép! Helyeslés jobbról.) hogy a t. képviselő ur politikai működése vagy politikai buzgalma következtében igen sok és diszes és jövedelmező állásfoglalást. (Zajos helyeslés a szélső baloldalon.) Hegedűs Sándor: De nem a kormánytól soha! (Elénk helyeslés jobbról.) Zajos ellenmondások a szélső balon.)

Ugron Akos: Az osztrák-magyar állam vasút! (Zaj.)

Hegedűs Sándor: Ezt sem a kormánytól. (Nagy zaj és mozgás.) Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy midőn szavait magyarázza, ne méltóztassék megint más sértést elkövetni; mert ha valaki tevékenységért a privát életben bármi hivatalt vagy jutalmat kap, ezt a kormányval összekötésből hozni nem lehet. (Elénk helyeslés jobbról.)

Lits Gyula: Természetesen ki kell jelemtene, hogy szavaimat nem vehettem szembe anyagi értelemben, a melyben talán némelyek azt értették kívánták volna. Annyi val inkább nem érthettem előbbi megjegyzéseimet sem az anyagiakra, mert ezekre a t. képviselő urnak szüksége sincs, hanem igenis értettem az alkt, hogy a t. képviselő ur mit kap: valamely övézőt. (Elénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.) (Zajos felkiáltások a baloldalon: Eljen Lits Gyula! Nagy mozgás jobbról.)

Elnök: T. ház! Meg kell jegyezmem, hogy nincs helyén az, ha valaki azon véle ményének ad kifejezést, hogy itt a parlamentben kifejtett működéséről bárki kitűnő tevékenységét vagy, isten tudja micsoda jutalmat kap. Ez is sértő kifejezés. (Zajos helyeslés jobbról.) Nagy mozgás a szélső balon.)

KÜLFÖLD.

A magyar események hatása Berlinben. Berlinből, legjobban értesült helyről írják a „Pester Correspondenz“-nek: Természetesen a legélelőbb érdeklődéssel figyelnek itt a magyar fővárosban a történelmi eseményekre. Mert hisz Ausztria-Magyarország a mi a legmegbizhatóbb s legerősebb szövetségünk a hasburgi monarchián belül Magyarország győzelmese a monarchia győzelmese lenne s így a central hatalmak szövetsége imponáló snlyának osökentése.

Értik itt a szélsőbaloldalsnak, egy radikális pártnak, eljárását; szemük előtt van a szocialdemokraták példája, kik Porosz s Németországban is, mint mindenütt, vakbuzultra cselekszenek, a nélkül, hogy meg gondolnák, hogy mi történik velük magukkal, ha az államot, mely őket védi s fen tartja, romba döntik. De hogy a magyarországi ügynevet sőt mérsékelt ellensékek, mely oly nagy buzgósággal mondja magát kormányképesnek s a konservatívizmussal kacsézkodik, oly vakmerően átengedi magát az utozabandatarásul a előseit oly tün tenedeket, sőt közreműködik bennük, melyekről, ha valaki a tapintatnak csak a legszerényebb mértéke felett rendelkezik, tudnia kell, hogy azok a koronas, a lovas gias uralkodót bántják: ezt az itteni politikai körökben éppenséggel érthetetlennek tartják; még a szabadelvő párt sem, mely polgárjelenkéntény dolgokat visz vég

hez a tapintatlanságban, egyeznek bele itt olyan közösségekbe, minőket ott Apponyi gróf hadnagyi és számvívői kötnék. Mindamellett sokkal több politikai érettséget hisznek itt a magyar nemzet felől, hogy sem komolyan kekedőnek, mi szerint ez a lazus igazgatóság rut emociói val s enunozióival együtt csakhamar elmulni s a korábbi higgadságnak helyét csinálni fog.

Attól sem félnek, hogy Tisza lemond, mit itt igazi szerencsétlenség nek tartanak; tudják a magyar miniszter elnökről, hogy szavát minden körülmények közt beváltja, következkép nem tágít ad dig helyéről, meg be nem tartotta programját, a magyar államháztartásban az egyensúlyt helyre nem állította s így a nagy bizalmat nem igazolta, melyet iránta különösen a berlini piaoz tanusított, amely nyíben rendkívüli mérvben érdeklődött Magyarország hitelle és konverziója iránt. A magyar államadóságnak közel fele német hitelzők kezében van. Tisza visszalépével valósas panik törne ki.

A töbit könnyen ki lehet számítani! A szerbiai helyzetre vonatkozólag Balgrádból a következő közlését „veszi a Pester Correspondenz.“ „Szerbiáról és helyzetéről ismét a legdörbőbb híreket terjesztik. Egyszerre a rom őszeszékvést fedeztek volna fel: egyet Turnu-Magureliben, egyet Turn-Severinben s egy harmadikat Natalia exkiriálné környezetében. Valamennyi konspirációk azonban egy szülőhelye van: szenzaciójah ház hírlapírók kimelegedett agyveleje. Mi sem történt az utolsó hónapokban, egyáltalán a nagy konstituante óta, a mi ily „borzasztó feltételekre feljogosítana. Csak annyit igaz, hogy a radikális vezetők nem mernek Pasicanak a párt „plebs“-e által hessen követelt megkegyelmezéséről lemondani. De a királytól nem lehet várni, hogy magára kényszeríteti az amnezsiát, így hát olyan kabinetkombinációt keres, mely őt a börtönből kéréselőkől megszabadítja s emellett mégis kilátást nyújt, hogy a tulajdonképeni törvényhozási cselekedéseket lehető hozni a többséget a szukpstinában. Különben a parlamentaris kabinet kinevezését csak f. hó 27-ére (a naptár sz. 15.) ígérte a király, addig csak fog akadni valami sikeres megoldása a esomónak. A mi végül Natalia exkiriálné illeti, neki csak egy kívánsága van: hogy engedje meg neki a király a Szerbiában való tartózkodást. Kézen fekvő dolog, hogy ezt nem konspirációk segítségével akarja elérni.

LEGUJABB POSTA.

— Vilmos császár küldötte Budapesten. Ama politikai körökben, a melyek informá csaikat első kézből kapják, nagyon feltűnt, hogy II. Vilmos császár az utóbbi napokban az osztrák-magyar monarchia és Oroszország nagy követőit ismételtén külön kihallgatáson fogadta. A is hallgat, hogy valószínűleg Walderscegrótot és Bismarck Herbert grótot bizalmas külön megbízatásban Budapestre, illetőleg Romába küldik.

— A francia kormányválság Carnot elnök Meline-nel és Freycinet-vel értekezvén, ez utóbbi kifejtette annak szükségét, hogy Meline vállalja a miniszterelnökséget, Meline hajlandónak mutatkozott erre és Freycinet megígérte teljes támogatását.

rosszul van-e, a gróf aiki göröcsé ideges séggel rángatózta.

Az is igaz, hogy az ként kérőzködők nem annyira ügyetlenek, mint inkább ravaszok voltak. Mindenki tudta, hogy a de la Ville-Haudry család valamely sulyos eset fordult elő: azt mindjárt a szertartás elejétől kezdve sejtették.

A gróf állig térdelt le bársony imazsmolyára miss Sarah mellé, mikor egy lívrés inas közeledett feléje s halkán mondott valamit tőle. A legközelebb álló vendégek látták, mint sápadt el a gróf és hogy kezével dühös mozdulatot tesz.

Vajjon mit mondhatott neki az inas? Nem sokára megtudta mindenki a Bois d'Arden vicomtesse által, a ki fardhatatlan nyelvel rendelkezvén az egyikről a másikhoz sietett, s elmondta, hogy csak épen most találkozott Henriette kisasszonnyal.

Nem csudálkozott tehát senki, mikor az utolsó aláírás bevégezésével de la Ville-Haudry gróf megragadta neje karját s élénken oonozta a fogathoz.

A gróf teljesen megfélemlített látszott a husz vendégről, kiket villasreggelire hívott magához.

Egyszer a kocsiában s a fiatal grófné, mistress Brian és sir Tom közt, a gróf nem volt többé nyeltilen, magát megfektetni, s szabad folyást engedett a szitkozódásoknak és őrlt fenyegetéseknek.

Elérve a palotába, a gróf meg rem várta, hogy a kocsit megálljon, gyorsan leugrott s az előterembe rohanna, kiáltotta: — Ernest, hozzák nekem elő Ernestet.

Ernest a gróf komornikja volt, az ügyes művész, a kinek az öreg ur arozának rózsáit készíthette.

— Hol van a kisasszony, — kiáltott feleje, mihelyt az előjött. — Kiment! — Mikor? — Azonnal a gróf ur után. A fiatal grófné, mistress Brian és sir Tom egy földszinti szobában e atakostak a grófnak. — Önök hallják! — szólt azokhoz. — Azután ismét komornikjához fordult. — Hogyan történt az, — kérde. (Folytatás következik.)

Meline és Freycinet ezután megteették a kellő lépéseket a kabinet megalakítására.

— A Vatikán és Oroszország. A Pol. Corr.-nak jelentik Rómából, hogy előrelátóg még sok idő telik el, a míg a Vatikán és Oroszország közti tárgyalások teljesen véget érnek. Annak oka, hogy miért húzódnak el így a tárgyalások, részint a tárgyalás módjában, részint abban keresendő, hogy Oroszország vallási tekintetben nagyon tartózkodó az engedményekkel és a vatikánnak számolni kell a lengyelek oppozíciójával is, kik Oroszországgal nem akarnak egyezkedni.

— Vilmos császár a munkásokról. A császár behatón beszélt azon fogadtatáson, melyben Ronsioke igazgató, a balesetek ellen biztosító kiállítás elnöke, részese, a munkáskérdésről. Azt mondta, hogy oly munkásoknak, kik hanyagság folytán idénnek első baleseteket, csak ritkán fog kegyelmet adni. Ez némileg megrettentti őket, de nem árt. A munkások meg kell győzni: hogy ők is egyenrangú rendet képeznek, s csak így lehet kivonni őket a szociálista ámitások köréből. A munkások ép ugy alattvalói, mint a munkaadók. Feltűnt, hogy egy monarchikus államban hamarabb kezdeményeznek munkást védő törvényt, mint köztársasági államokban.

NAPTÁR.

Február 22. Pétek. Róm. kathol. naptár: Péter székf. Prot. naptár: Péter székf. Görög-ország naptár: február 10. Karalamb vt. Nap két óra 55 percekor, nyugatuk 5 óra 38 percekor. Február 24. Az aradi törvényszéklet közzététele d. e. 11 órakor. (Városháza.) Február 24. Az aradi polgári lövészetek évi rendező közgyűlése a Városházán d. e. 10 órakor. Február 24. Az elöki takarékpénztár évi rendező közgyűlése. — A pécsi takarékpénztár évi rendező közgyűlése. Február 24. Az aradi Aradvideki tisztviselő közgyűlése d. u. 4 órakor. Február 24. Galambkiállítás Aradon. Február 24. Abrai Lajos felolvasása az aradi „Lloyd“-társulat helyiségében d. e. 11 órakor. Február 4. Az aradi iparosok első betegsegélyező és temetkezési egyletének közgyűlése d. e. 10 órakor. (Városháza.) Február 24. Bianchi Bianka hangversenye a Krispin-teremben. A „Közönség-Egyesület“ nyilvános könyvtára (Közbizottság 8. szám.) nyitva van minden északon d. u. 3-4-ig, és pénteken d. e. 11-12 óra között. Március 8. Az aradi iparosok első betegsegélyező és temetkezési egyletének közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza.)

HIRSK.

ARADES VIDEKE.

— Az aradi részvények értéke. Arad városi polgári bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor ülést tartott, a melyen megállapította a helybeli pénzügyi és iparvállalatok részvényeinek torgalmi értékét, a mi a városnak szerződéses, bérletek költségei sokszor van szükség, miután ilyen esetekben a vállalkozók gyakran tesznek le helybeli részvényeket. A bizottság a részvények értékét a következőképp állapította meg: Aradi első takarékpénztár részvénye 1750 frt. Aradmegyei takarékpénztár 850 forint. Aradi ipar- és népbank 280 frt. Aradi kereskedelmi és iparbank 240 frt. „Széchenyi“ gimnázium részvénye 500 frt. Közüti vaspálya és téglagyár részvénye 90 frt. Lószesziválgató részvénye 190 frt. Arad-országi egyesült vasutak 100 frt. Aradi polgári takarékpénztár 100 frt. Uj-aradi takarékpénztár: 230 frt.

— Metianu János aradi görög keleti román püspök Karánsebesről, a hol Popasu János püspök temetésén vett részt, tegnap visszérkezett Aradra.

— Eötvös Károly országgyűlési képviselő, ki az aradi népgyűlésen részt vett s a tegnapielőtti sajtótárgyaláson is szerepelt, mint Eremi a t. Pál nagyikindai takarékpénztári igazgató képviselője, a tegnap déli vonattal Aradról Budapestre visszautazott.

— Esküvő. Az aradi fiátság egyik rokonszenves tagja, Simon Akos dr. világiosi járásbírósi albiró, holnap szombaton délután 6 órakor esküszik örök hitűget a minoriták aradi templomában szép menyasszonnyal. Halmay János aradi kir. törvényszéki nyugalmazott telekkönyvezető kedves és művelt leányának. A szép esküvőn koszorus leányok lesznek: Dorika Anna és Rimánóczy Erzsike kisasszonyok, vőfélyek pedig Andor kir. törvényszéki jegyző s a vőlegény öccse: Simon Gábor joghallgató.

— Kinevezések a vármegyénél. Arad megye főispánja, Pábián László, az trespében volt levéltári segédi állásra Papp Gyula eddigi inokot s ennek helyébe irnokká Hoffbauer János díjnokot nevezte ki.

— Ormos Zsigmond, Temes megye népszerű főispánja e hó 20-án ünneplő szünetnapjának 76-ik évfordulóját. Sokan személyesen tisztelgették nála, hogy kifejezést adjanak jókívánataiknak. Az ünneplőnek lávratilag Aradról sokan gratuláltak, köztük Ormos Péter alispán.

— Az ideai rendező ünnepségek elhalasztása. A honvédelmi miniszter körrendeletben értesítette Aradmegye és Aradváros törvényhatóságait, hogy a védőtörvény módosítása iránti folyamatban lévő törvényhozási tárgyalások iránti tekintetből az ideai fölsorozás a szokott időről (március-április) elhalasztatik s az új sorozási

időszak törvényhozási uton fog megállapittatni.

— Március tizenötödikét Aradváros polgársága az idén is megünnepli a szokott módon. A Kossuth-asztaltársaságok már megmozdultak, hogy az ünneplő rendezését és programját megbeszéljék. Az ünneplőn az idén tündetőleg fog részt venni a fiátság is.

— Az Ercmittle Scheinberger sajtóügy tárgyalása alkalmával Eremite Pál megbi zottja, Eötvös Karoly ügyvéd tudva levőleg semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen. Tegnap délelőtt Eötvös az aradi kir. törvényszék elnökét Ottorubay Károlyt megkereste és Eremite nevében visszavaonta a semmisségi panaszt, a mi egyértelmű a megnyugodásban. Eötvös egy gunyoros hangon tartott iratot nyujtott be az elnök hoz, a melyben kijelenti, hogy ha Scheinberger becsülte 500 forint ért, megbizója belenyuzszik az ítéletbe.

— Az aradi siktetéma-iskola igazgatója, Róbert József a napokban kihallgattason volt Csáky Alvin gr. vallás- és közoktatásügyi miniszternél, a ki megígérte, hogy az intézetet pártfogásában fogja részesíteni.

— Az állami ítmérésli jövedék folytán adandó kártalanításról szóló 1888. XXVII. t. cz. végrehajtása iránt kibocsátott pénz ügyminiszteri utasítás az országos törvény tár kiadásában megjelent. Ez utasítás a közlegék számára hivatalból szerestek be. Magánosok könyvkeskedések utján kaphatják azt meg.

— Közönségtalányítás. Tek. Auerbach Miksa ur, mint a Wittmann asztaltársaság elnöke, az általa rendezett estély jövedelméből 15 frt, az az tiszont forintot a szegény iskolás gyermekek felkészítésére nékül való felcsegyezésére Weil Alajos és Szibig N. urak jelenlétében a szegény tanulókat segélyező egyesület céljaira átdótt, mely nem tettért fogadják a szerény sorsu gyermekek nevében köszönetüket. Aradon, 1889. évi február 21. Millig József, egyesületi elnök.

— Nagyon unalmas. Ez a jelszó teljes tartalmával ráillik a mostani időjárásra. Soha ilyen unalmas dolgot, Loos-pocs, eső, sár örökké. Tegnap is ólomszürke köd borult Aradra, nehé p'hékben esni kezdett a hó, vele az eső s olyan lucok támadt, hogy az ember alig tudott vigyázattal is keresztüllibiczkolni az aradi, roppant tisztán tartott, aszfaltokon. Nagyon unalmas... Ez eső, gyenge időjárás miatt a korcsolyázó pályá állandóan zárva van.

— Eötvös ünneplés. Az aradi közegéiskolákban József napkor tartani szokott Eötvös ünneplések minden iskolában ez évben is meg fognak tartatni. Legujabban hirt vettünk a szt.-pétertéri iskolából, hol ez ünneplés nagy ünneplésséggel készült. Készülnek meghívni az iskolásokat, a szülőket, lesz ennek és emlékböszéd. Az emlékböszédet Kovács Vincze fogja tartani.

— Üszkimitatás az aradi újvíz hűvöz leteknek 1889. évre vonatkozólag az arváhas alap javára történt megváltása fejében befolyt adományokról: Törvényeszküi elnököség 2 frt. Bettelheim testvérök 17 frt, aradi ipartestület 1 frt, Llydy egyet 11 frt, kas sinó 20 frt, kereskedelmi és iparbank 8 frt, ipar és népbank 3 frt, aradmegyei takarékpénztár 17 frt, aradi első takarékpénztár 6 frt, állami vasutak ötletervezetősége 5 frt 50 kr, arad-országi vasutak ötletervezetősége 10 frt, a m. kir. adófelügyelőség 9 frt, a m. kir. áll. jónagygazgatóság 2 frt 70 kr, polgármester 67 frt 50 kr, a főkapitány ivén 67 frt 30 kr, 47 frt 50 kr, 9 frt 85 kr, 28 frt, gáj külvárosi alkaptány 19 frt 20 kr, a esás. és kir. varparancsnokság 27 frt, kir. áll. főgyimnázium és főreáliskola igazgatósága 5 frt, az aradvárosi tanító testület 13 frt, az aradvárosi kereskedelmi akadé mia igazgatósága 6 frt, összesen 402 frt 55 kr. Arad, 1889. január 29. Salacs, kir. tanácsos polgármester.

— Az újtelpi iskola, a melyet a vörheny miatt bezártak, hétfőn újra megnyílik. A vörheny szűnőfében van Aradon s a beteglélesi esetek az utóbbi időben jelentékenyen csökkentek.

— Csecsemőhalál. Nagy szerencsétlenség érie a múlt pénteken Neumann József makói kereskedő. Délután 4 órakor a kereskedő neje az útlethe ment, odahaza hagyva 5 hónapos fiát egy leánycsalóddal. Néhány peromulva kétségbeesettül szaladt a család az útlethe azzal a hírrel, hogy a kis gyermek meghalt. S a megremült szülők fájdal masan győzködtek meg a hir valódiságáról. Némoly jelk arra mutatnak, hogy a c. eléd lejtette a gyermeket és ez okozta a halálát. A család kérdőre vonatván, eleinte tagadta, de később bevallotta, hogy eljettette a kidedet A gyermekkel olyan székreült, a mely nek egy lába hiányzott s ebből származott a végzetes esés.

— Az aradi iparosok első betegsegélyező és temetkezési egylete évi rendező közgyűlése március hó 3-án délelőtt 10 órakor tartja meg a város háza földszinti kister mében.

— A lippal városi orvosi állás lemondás folytán megireszedvén, annak belőlő sére pályázat hirdettetik. Az állás március hó 7-én töltetik be választás útján.

— Telepítvényesek a király előtt. Mint értesültünk, Tót Kovács háza előjárósága f. hó 22-én kihallgatáson fog fogadtattatni s Fellegő által. A kihallgatás tárgya a telepítvényesek nyomora és hibetőleg orvoslast fog nyerni a legfelsőbb helyen.

— Aradmegyei községnevek visszajagyaroltása. Aradmegye községeire, illetve azoknak helyneveire nagyon ráérne már egy kis magyarsítás, a mint ezt különösen

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Február 21.)

Az aranyos klick.

(Gaboriau regénye.)

— „Arad közlőny“ című újságjának franszébbi fordítása: —

W. Ph. XII. (48. folytatás.)

— Miért nem? . . . — Mert a nő nagyon gazdag . . . — Oh! . . .

Egy öreg ur előrelépett. — Az bizonyos, hogy miss Brandon önzelen, — mondá. . . A gróftól tudom. a ki jó barátom, hogy vagyon-ekltőlönitással házasodnak.

— Ez az önzetlenség bámulatos, — kiáltott „el két-három férfi.

Miután a herceg elmondta, a mit elmondani akart, visszatért a templomba s a vén piperkőcs ragadta meg ismét a szót.

— De mindebből az látszik legtisztábbnak előttem, hogy innen egy valakit vélek látni, a kit ez a házasság nem épen mulattat.

— Ki az? — De la Ville-Haudry gróf leánya! . . . egy tizenhétéves fiatal leány, a ki imádságra méltóan szép. . . Különös dolog, hogy hiába kerestem őt a templomban, nem tudtam ott észrevenni.

— Nem jelenik meg az esküvőnél, — jelenté ki a gróf öreg barátja, — hirtelen rosszul lett. . .

— Csakugyan azt mondják, — szakította félbe a fiatal ember; való azonban az, hogy Bois-d'Ardonné épen most találkozott a kis asszonnyal, a ki nagy toilletben tett sétköszéseit. . .

— Lehetségtlen! . . . — Bois-d'Ardonné biztosított engem, hogy ugy van. Szép botránnyal ajándékozta meg de la Ville-Haudry kisasszony atyjának menyasszonyát nászajándékkal. . .

Breven Maxime vállalt vont. — Szavamba, — szólt, — nem szeretnék de la Ville-Haudry gróf helyébe lenni. Az itt összegyűlt férfiak közt folyt

társalgás teljesen, a miss Brandon részére hajlott.

Az ellenkező különben meglepő lett volna. Sarah győzött, diadalmaszkodott, és a világ sohasem tud ellentállani a sikernek. Csak ez az eredeti példány, Champdoce herceg volt képes felidézni a múltak történetét; a többiek mind ellejejtették azt. Sőt a miss Brandon diadala még a környezetére is bizonyos fényt vetett, a mennyiben egy fiatal ember a sir Elgin Thomas dicsőitését kezdte zengeni és mistress Brianról is a legmelegebb szavakban emlékezett meg.

Ezalatt a templom bejáratánál mozgás támadt. A kilépő nép azt hiszette, hogy az esketési szertartásnak vége és hogy az összes násznép a sekrestyében van alirás végett.

A társalgás egyszerre véget ért. — Uraim, — szólt a vén piperkőcs, ha hódolatunk akarjuk kifejezni az új házaspár előtt, úgy nincs vesztogetni való időnk.

Est mondva, az öreg berohant a templomba, követe a többi által, s mindnyájan búléptek a sekrestyébe, mely szűknek bizonyult a de la Ville-Haudry gróf meghívott vendégeinek.

Az ajtóval szemben, egy almáriumhoz támaszkodva, miss Sarah, vagyis inkább eszentul de la Ville-Haudry grófné állott, mellette a szigorú mistress Brian s a hosszú és merev sir Elgin Thomas.

Sarah bámulóli nem tulostak. . . Valóan csodálatra méltóan szép volt fehér menyasszonyi ruhájában, s egész lényén az ártatlanság illata ömlött szét.

Nyolcz-tíz fiatal asszony vette őt körül, elhalmosva szerencsekívánatokkal és bizel gésekkel, mire Sarah kissé reszkett hangon felelt, s folyton elpirult, lesztve szép nagy szeméit.

De la Ville-Haudry t. sekrestye kézpen állott komikusan büszke megatartással, azt sem tudva, hogy kire hallgasson, s minden feleletébe ez a nyársalpári szó csem pézte be magát: — A feleségem.

Fedig ha az ember a gróftól jól megfigyelte, úgy el nem kerlti figyelmét az a körölmény, hogy diadalmas magatartásalatt valami kínos erőltetés rejlik, sőt mikor egy egy vendég azzal a kérdéssel állott hozzá, hogy de la Ville-Haudry kisasszony nagyon

dunántúli megyék vették uszuba a legutóbbi időben. Megyénk legelső községe nyaka tekert román névvel bír s a melyeknek jó hangzása magyar neve volt is, azt ugy el oavarták, hogy már az eredetire sem le bet rájönni, A „Századok“ legutóbbi füzeté be igen érdekes cikket találtunk a hely ségvekre, különösen Aradm. helyneveire nézve. E szakérti értekezésből megtudjuk, hogy Győrök mezőváros neve szelött magyarosan „G y a r a k“ volt, P a u l i s község pedig „P á l o l é s e.“ Miért nem tartják meg a régi jó neveket? Ideje volna már nálunk is a visszamagyarosításra. Megtudjuk különben az is a cikkből, hogy a török hódoltság alatt az egész Arad, vagy akkor még „O r o d e“ megyét tiszta magyarság n'akta s a marosi rész a lippaj járással, a nak környékével együtt Aradme gyáshoz tartozott.

A szemleki Don Juan. Farsanglóva, hódító ntra indult: Makón belerántott a szerelem vermébe egy örvény menyecskét, csak a napi áldás hiányzott még, már csak ezután farragott a menyecske. Gyermek hát rózsám a papnos, így szól János az asszonyhoz. No mert a Don Juan Jo hann Heubach-nak keresztelték a szemleki anyakönyv szerint. Haj, de a papnak átkozott sok kofársai vannak — Jánosnak illetékeségi helyéről kell hozni hirdetési bizonyítványt: ám de ő nem akarja, hogy a szemleki lányok kinevessék a szerelem vermébe hullását, inkább hajlandó kitérni a hibétől, s ebbeli lópénznek hitelefől fel is mutatja a szükséges bizonyítványokat, annak rendjé és módja szerint, taucukkal aláírva áttörtéi számdékát ille öleg. De hát a lelkesnek akrapulási vannak, kérdést tesz Johann Heubach-ra nézve, kiút a turpisság; még pedig nemcsak az, hogy azok a bizonyítványok hamisok, hanem még az is, hogy ő kinyelvén Szentakon hit-e felesége van, midőn a parochian szemlő lobbantatának Johann keddi letagadni még a csillagokat is az égől, hogy mindez csak ráfogás, majd elő hozza a legigaz bizonyítványokat, melyek ártatlanságát napfényre derítik, és akkor Johann sem látna alibit bizonyítványait, de azóta sinai sem léte szta a pap sem a menyecske.

Az aradi községi bíróság hivatali helyiségét a volt kamarási hivatalba tette át. A kamarási hivatal az adóügyi osztály mellett található. A községi bíróság régi helyét Hoffbauer t. b. főjegyző foglalta el.

Halál a homokpusztában. Nikolincazról írják lapunknak, hogy D a b a György ottani lakos az elmúlt napokban fát szállított a homokpusztán keresztül. A szerezésén nagyon megrakta kocsiját, mely a meredek úton, a nagy suly következtében maga alá temette a kocsiát Daba Györgyöt. Mivel a homokpusztán kevés kocsi közlekedik, hulláját csak másnap találták meg az arra utazók. A hullát Kozary János járási orvos és Hecke János kororvos fel boncolták, s ez alkalommal konstataáltak, hogy a halál a baleset folytán állt be. Da bát, ki családos ember, a lakosság élénk részvételét közt temették el.

Elítélt gyilkos. Ajb-gyulai törvény szék — írja levelezőnk — a napokban tartotta meg D u d á s József gyilkossági vádjában a végtárgyalást. A törvényszék Dudást életfogytig tartó fegyházra ítélte.

Nyilvános számadás és közönményi vántás. A világios „Mária-Rozsaszéki és egélyegyet“ által f. hó 17-én rendezett mű kedvelői előadás öszbevétele volt 185 ft 80 kr, kiadás 14 ft 50 kr, tiszta jövedelme 171 ft 30 kr. E bevételről öszbegeben követ kezők fizettek felül: Bohus István 5 forint, Sulkovszky Ida hercegnő 5 forint, Hauser Karolyne 4 forint, Németh János az aradi színház tagja 10 forint, Sonnenfeld N. 3 forint, Lillenberg S. 3 forint, Török Árpád 3 ft, Bohus Antonia 2 ft, Vég Arel 2 ft, Atzál Péter 2 ft, Solymossy 2 ft, Bayer György 2 ft, Altschul Henrik 2 ft, Monti Alajos 2 ft, Simonyi Lajos báróné 1 ft, Ormós Péter 1 ft, Németh Károly 1 ft, Bohus Lajos 1 ft, Utebók Kálmán 1 ft, Weber János 1 ft, Weidenfeld Bernát 1 ft, Remetey Dező 1 ft, Vértán Péter 1 ft, dr. Braun Vilmos 1 ft, Bánfalvy Gyula 1 ft, kiknek busgó köszönetet azavaz az egylet. Fogadj továbbá az egylet legהללשכז szönetét első sorban Meonyi ur, az aradi színház igazgatója azon megköszönlhetlen s i veességért, hogy nemcsak az előadásához da rabot és szerepeket kölcsönözni, hanem első rendű tagját, Németh János urat is eleu gedni sziveskedett, ki az est mind anyagi, mind szellemi sikeréhez oly sokkal hozzá járult. Fogadjá legהללשכז köszönetét Németh János ur, ki valóban páratlan önzet len nagy lelkeséggel, anyagi áldozat átan el nem fogadva sem díjazást, de még a legkisebb anyagi elismerést sem, fáradt ki, az előadásra és tette azt valóban érté kessé. Fogadják az egylet köszönetés az öszbe kőremüködött bölgyek és urak a mindnyájan, kik az est fényes anyagi és szellemi sikeréhez hozzájárultak. Világos, 1889. február 20-án. T ö r ö k Árpád nélnék.

Főbeütött utonálló. Pohl kávéházá nak herkulusi terméti főpinczéje, az em berréges Henrik, tegnap éjjel békésen balla gott hazafele „lözung“ után. A halász utzá ban elő dobban egy meglehetősen tisztas ségesen öltözött férfi és vállon ragadva a főpinczert, a Mihaszna-mentő utcában be leerdített az égbe: „Pénzedet, vagy élete det!“ A megtámadott szonban nem vez tette el kedélyességét, hanem békésen így szólott: „Ha tudtam volna, hogy uraságod nál szerencsém lesz találkozni, hoztam volna pénzt magammal, de így csak néhány há s tringled van nálam. Ha méltóztatnék belőle parancsolni, szivesen rendelkezése alá bocsátom.“ A kegyes utonálló hajlandó volt beleszegni a pizualis alkuba s nagy lelkesen intett, hogy no hét, elő azokkal a garasokkal. Henrikünk sem volt rest s megtapogatva a löbzt tömött pénztárcáját, melyben az egész napi lözung ott huzta meg magát békés közelségben, hátra nyult a vászon-zacskóba s onnét hatalmas kapukul csatál előlvona egy homlokos süntöttöt az utonálló, hogy az megtáborodott, aztán pedig örült gyorsasággal, mintha puskából lönték ki, elszaladt. — Mikor kap már ne hány unatkozó Mihaszna-t és a vesszedelmes fertály? Nagyot ráérne ide is plántálni egy kis városi erélyt és taplatot.

Aradvárosi felirati javaslata a szegedi közgyűlésen. Szegedről írják lapunknak: Szeged törvényhatósági bizottsága e hó 20-án délután tartó rendkívüli népes köz gyűlésén Aradváros és Hajdu-megye feliratait egyszerűen tudomásul vette s a kormányának nagy lelkesedéssel bi zalmat szavazott. Ez ügyben Szegedről az „Orsz. Ert.“ a következő táv iratot közli: A köztörvényhatóság mai köz gyűlése rendkívüli érdeklődéssel folyt le. Az érdeklődést főleg az okozta, hogy Arad városának és Hajdu-megyének a véderőjavas lat ügyében intézett átirata is napirenden volt. A közgyűlés ez alkalommal óriási lel kesedéssel tüntetett a kormány és Tizsa Kálmán személye mellett. A gyűlés folyama alatt számos alkalommal megújult a kiáltás: „Eljen Tizsa Kálmán!“ A közgyűlés a kö vetkező határozatot hozta: Minthogy a vé derőtörvényjavaslat 14 §-a ellenében, külö nösen a kormányelnök által a törvényhozás alá terjesztett módosítások után, alkotmány jogi szempontból támasztható aggodalmak nem forognak fenn, e tekintetben a felirás tárgyalanná vált; a mi pedig a javaslat 25-ik §-át illeti: az előzményekre és arra alapítva, hogy az állami nyelvnek a tisztí vizsgálathoz való érvényesítése tekintetében meggyújtató intézkedések tétele helyzetetett kilátásba: a törvényhatóság megbízván a törvényhozás bölcsességében és a kormány hazafiaságában, úgy Arad városa, mint Hajdu-megye idevonatkozó körleveleit egy szertien tudomásul veszi.

Az árva. Tkos följelentést kapott a napokban a szegedi kapitány — rózsaszínű levélben, aláírattalul. A levél azt mondta, hogy a remény-utca 20 ik szám alatt lakik Vér András kubicos, a ki a nyáron kubi kos-munkát végzett K i s - J e n ő n és egy négy éves leánykával tért vissza a fele ségéhez, Zsódos Agneshez. Gyermekeketelen lévén, az asszony nagyon megörült a kis Eszternek, de később annyira elment tőle a kedve, hogy a gyermeket folyton üti-verti, kínozza. A kapitány délután beidézta Zsódos Agnest a gyermekkel s az asszony meg is jelent. Gyöngye k's galamb az Eszterka, va loságos szöke anygalorozozal. Véré nagyon osudalkozott, mikor halotta, hogy miről van szó, s azt állította, hogy valamelyik szoms zédasszony jelenthette föl, hogy kellemet lenséget okozzon neki. A kapitány szivesen elhitte ezt, de kijelentette, hogy nem sze retné, ha még egyszer panaszt hallana e miatt. A kis árva szóttalanul állt az asszony mellett, s halvány arczán ott borongott árvasága szomoró sorsának érzete.

Gépkészlet vizsgálja. A gépkészlet ket és kazánfűtőket vizsgáló bizottság Csabán a március hó 3-án (Vasárnap) vizsgálá tot tart.

Felülfizetések az iparosbábra. A szombaton tartandó iparosbábra újabbán a követ kező felülfizetések folytak be: Nagy Farkas, Stanulovits Lázár 1—1 ft, Vajdovics György, Eckstein György, Klein Ignác 2—2 ft. A második kimutatás öszszege 6 ft. Összesen 29 ft 10 kr.

Gazdátlan tárgy körözése. Folyó hó 12-én egy család gyuanokeltő módon egy 5 gyémánt kövel kirakott mellűt elzalogosított akarván, a tti visszahagyása mellett megnevezt anélkül, hogy ez ideig kiletét, kipuhatolnie lehetett volna. Az éven hivatalhoz bemutatott mellűt ezennel körözettik azzal, hogy ha tu ladjonosa má-czius hó 22-ig nem jelentke nek, a gyűrt. mint gazdátlan tárgy fox az nap délelőtt 10 órákor elárvereztetni. Ara don, 1889. február hó 19-én. U r b á n y i János főkapitány.

A nagy keleti utazás részletes pro gramja már megjelent s mindenkinek meg küldetik, a ki ez iránt a brassói kereskedelmi és iparegyesülethez fordul. A rész venni szándékosoknak ezennel tudomásukra hozatik, hogy a kiránduláshoz kölföldi ut levélre van szükség, miért is sziveskedjék arról mindenki idejekorán gondoskodni. — Eddigi értesüléseink szerint az utazásban A r a d, Brassó, Debreczen, Déva, Kolozsvár, Kóhalom, Medgyes, Maros-Vásárhely Segesvár, Szeben, S.-Szt.-György lesznek képviselve. A kirándulás rendezője nagy tevékenységet fejt ki az ut kellemessé és tanulságossá tételére s már is sikerült oly részleteket biztosítani, minőben kevés ki ránduló társaság részeseült a keleten, sőt mint értesülünk, a társaságra minden város ban hivatalos innepélyes fogadtatás is vár. A kirándulás iránt Szerbia, Bulgária és Törökország legmagasabb körei is érdeklődnek, hol az már be is van jelentve s legrokonszenvesebben fogadtatott. — Je lentkezések a brassói kereskedelmi és ipar egyesülethez intézendők, mely később szolgá l felvilágosításokkal.

Színház.

Színházunk vezetésében egy a re perfort, mint a szereposztást tekintve egyik baklővést követi a másik. Különösen a sze repostást illetőleg már el van érve, sőt túllépe a határ, a melyen túl már csak botrányról beszélhetünk. Nem nyulunk viz szá a multba, hogy onnan vegyük a példát; elég anyagot szolgáltatott a jelen . . . a ma este szünetelt vigjátéka B e r o z i k Árpádnak, dráma irodalmunk ezen egyik aranytollu mesterének, V i s k i n ő még mindig fiatal. . . szép asszony, a ki még hódít és a ki ennek tudatával is bír. Ezen körülmény nem is jelentéktelen, sőt vigjátéki bonyodalom motívumára kiváló fontossággal bír, mert e nélkül a sértett hiúság és női dacz által sugalmazott terve a magát megbantottnak érző asszonyok nagyon is nevetéssé válnék, mely az ugynevezett esion vigjátéknál létjog gal nem bír. — Ugy a nemzeti szin használ, mint minden számot tevő vidéki társulatnál ezen szerepet kizárólag a drámai primadonna játssa, a minthogy más nem is játszhatja; de legkevesebb játszhatja est azon színésznő, a ki anya szerepre van szerződötve. Hogyan és mily indokból ju'ott-e szerep B o z e n é n a k ? azt elkép zelni sem tudjuk. Valamint azt sem, hogy

miért mellőzték M e g y a z a i Evelint, a ki koránál és szerepkörénél fogva egy-dul volt hivatra ezen szerep betöltésére? ! De követte el légyen bárki a szereposztás ily hibáját, a felelősség e nagy közönséggel szemben az igazgatót terheli, a ki minden ily háborodást keltő eljárásért meg a szin ügyi bizottságnak is számolni köteles. Tisz teljünk mi Bicanét . . . az őt megillető sze repekben, de ne keressé ott a babért, a hol az nem neki terem. Miosoda tönkrete vése az író jeles darabjának az a nevelés pésség, a midőn a ma esti Viskinére monda tik: „egy idősebb nővel láttam s leányok hittem“.!!! sajnáljuk, hogy épen Bicané val szemben vagyunk kénytelenek jouna listik-i költélességünket teljesíteni, de jó izelésről feltételezzük, hogy ő is egyetért ve lünk, ha azt is ki kell írunk, hogy őt leány nak nézni el, — ahhoz erős fantázia kell!!! Egyik hiba aztán a másikat széli. Ha Bicané Viskiné, hogyan vessi ki magát vele szemben Szentosi Ilon mint Homokiné? ! Szentosi Ilon. . . . Nanonak a szép Maitenon asszonya! . . . A nagy közön ségn-k tartozunk azzal, hogy semmi ha sonló hibát, ügytelenséget, vagy visszaélést többé el ne nézzünk, hanem mindenkor rá mut-sunk a tévedésekre és ha kell kimé let nélkül ostorozzuk azokat. Az előadásról különben ezek után kevés mondani valónk van. Az bizony gyenge volt. s elejétől vé g a készületlenség jellegével bírt.

Jutalomjátékok. A jövő héton két utalomjáték lesz az aradi színházban. Hé t f n B r e z n a y A. n. n. a, a tehetséges fiatal színésznő, a ki „Francillon“ t válass zotta, a melyben végre bemutathatja igazi tehetségét az aradi közönség előtt. — Csu törtökön kedvesen énekesünk, K ö v e s i n é tartja jutalomjátékát a „Petud ki rály udvara“ című szépszenűjü operetben.

Medgyaszay Evelin k. a. — mint az „Alföld“ jó forrásból értesül, — legközelebb ról hosszabb szabadságot vesz magának, hogy — mint nevezett lap írja — a kisasszonyra és a közönségre egyformán kelle metlen rekedtségéből kigyógyuljon.

A megnyitó előadás Pozsonyban. Krecsányi Ignác színtársulata tudvaievolgy szombaton kezdte meg előadásait Pozsony ban. A megnyitó előadásról a következőket olvassuk az ottani magyar lapban: „A „Csoók“ tegnapi előadása igazolta a magyar színtar sulat jó hírét, mely megjelözte, igazolta a reményeket, melyeket mi hozzá fűztünk. K r e s z a y i igazgató a pozsonyi kö zönség méltóságának s fejlettebb műtőlés nek megfelelően nagyon jó választotta Dózi magasabb költői becsü vigjátékát meg nyitó előadásul. Ebben bemutathatta drámai személyzetének legjobb erőit. C z a n y u g a Emma „Blanka“ királynő szerepét költői fellegassal játszotta; egész meg jelenésében, játékában volt valami aetheri, légies. S z e r e m y Gizella, mint „An gela“, a ravasz kinstárnok hevesvéri leánya főleg jellemző zenije által tűnt ki. K a l m á r Piroksa a pozsonyiaknak e kedves ismerőse, „Maritta“ porleány nehéz szerepét szerzetreméltó pajzsággal játszotta s az alak kontrasztját egyenlő egyenlítettte ki. S o m l ó Sándornak, a költő-színésznek sikere nagyobb volt a lyrai s előkészítő je leneteknél, mint a szenvedények erősebb kitérőseinek, de azért ezekben is nagy hatást ért el. P e t e r d y (Adolár) B e t h e y (Carlo), N y i l a s s y (Szobriusz) és B a l a s s a (Didelo), hathatósan járultak hozzá az est fényes sikeréhez.

„Hamlet“ kerül ma pénteken szinre és a színházi reklám-csúdála azt jelenti, hogy az előadásra a drámai személyzet „n a p o k o t a k e z s z e l.“ Igazán eredeti: Miért nem adják elő „Hamlet“-et is egy próbára, mint sok más drámát? — Szombaton D o n C a e z a r operette kerül szinre, mely tavaly kevés hatást tett.

FARSANG.

Farsangi naptár. Február 23: Az aradi iparostület bálja az ipa rosház nagytörésben. Február 28: Az aradi korcsolyázó-egylet táncos vigalma. (Féher kereszt.) Február 29: A pócsaki ifjuság bálja a „Korona“ vendéglőben. Február 21: Az aradi cipész-eszakiskola hang versenyenyl öszekötött táncosjáték (Iparosház). Február 27: Piknik az új aradi „Szöllő“-vendéglőben. Március 9: Az BKKE aradvárosi válaast-mányának táncosvigalma. (Féher kereszt.) Március 5: Az aradi polg. jótékony öngyelt hangversenyenyl egykötött estélye (Féher kereszt.) Március 16: Az aradi vasuti tisztaslelők bálja. (Féher kereszt.)

Az aradi korcsolyázó-egylet bálnen dező bizottsága nagyban készült szombaton megtartandó táncosvigalmára, a mely az iően is lényesnek, e mellűt kedélyesnek ígérkezik. Mint értesülünk, sok vendége lesz az egyletnek ez alkalommal a vidékről, sőt a szomszédos megyékből is. A női táncrend igen csinos lesz. A férfi tánc rendet a meghívók szép fametszetű lenyo mata fogja ékiteni. Megemlítjük itt, hogy a rendezőség irodája szombaton reggel a „F e h é r K e r e s z t“ szálloda 5. számú szobájában megnyitják s ott reggel 9 óratól 12 ig s délután 2—5-ig ugy a belepiti mint a kar zatijegyeket is ki lehet váltani.

Vasutasok bálja. A m. kir. államvas utak aradi üzletvezetőségének s az arad osandói vasutak tisztviselői február hó ele jéről elhalasztott táncosvigalmukat március hó 16-án fogják megtartani a „Féher Ke rezt“ nagytermében. A vigalom igen érde kesnek ígérkezik.

Tornabál Szegeden. A szegedi torna egylet a f. év február hó 1-re tervezett zárkört táncosvigalmát az országos gyás miatt elhalasztván, azt f. év március 5-én a Tizsa Szálló diástermében fogja megtar tani. Újabb meghívókat a rendezőség nem bocsát ki, hanem a már kézbesített meghí vó bírnak érvényenl.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utolsó pont.

(Regény egy kötetben.)
— Az „Aradi Könyvtár“ számára írt —
Mári Gabriella.
(24 folytatás.) X.
A végredelet.
— Hát csak olyan ember!
Vagy mind ilyen csunyak a férfiak?
Vagy csak én találok csunyanak? Te mit tartasz felőle?
— En azt tartom, hogy mind csunya és rossz.
— Nézd mily herczig kis babát tart az az asszony a karján! De kedves; én is ilyen voltam? Milyen jó volna, ha nekem is volna ilyen kicsikém! Akkor nem lennék boldogtalan! Ni erre már többet járnak, ez milyen utca? Jó! kérek dada mond meg nekem minden utcának a nevét, a hol elme gyünk. Ni itt már emeletes házak is vannak!
Nézd be csinos ez a kis emeletes ház és néz csak fel gyorsan a második emeleten jobbra abban az ablakban milyen szép férfi áll. Hiszen ez épen nem csunya! Nagyon szere tnen tudni, hogy kicsoda? Nem tudja a kocsisod?
— Azt hiszed ebben a nagy városban ismerik egymást az emberek?
— Az igaz, te a kapukon azok a özédulák mit jelentenek? Kiadó laká sokat?
— Te dada, ugy-e nem sok ilyen csunya viskókat fogunk látni? Te dada, ugy-e itt csak olyan szegény emberek lak nak. Ni ott jön egy asszony egy kis leány nyal! Milyen furesán vannak felöltözve. Istennem, mond hát a kocsisnak, hogy las sauban hajtsom, hogy mindent jól meg szemlélhessek! Mi az, a mit az az asszony a hátán visz? Puttony. Minek az? Mi van abban? Te dada, ez a kocsis borzasztó csunya! Es nem férfi ugye?
— Nem férfi? hát mi volna? — a szegény dada elárastva a gyors kérdések egész özönével, jobbnak látta csak minden tizedikre kimerítő választ adni.

Hát niucs minden embernek háza? De milyen kellemes így kocsizni! — Sokkal jobb mint lovagolni. Ah milyen szép tiszta utca, ezekben a házakban már nagy urak, grófok, hercegek laknak ugye? . . . Nem . . . hát vannak szubcek is?
— Hisz ezeknél sokkal szebb a mi kastélyunk! Vette oda megvetőleg a dajka.
— Az? . . . brrr! . . . inkább lak nek szabadon egy olyan kis piszkos ház ban! — Ezek a földig érő nagy üvegab lakok minek vannak telerakva minden tételvel? . . .
— Azok kirakatok és meglehet bennük látni, hogy mit árul az a kereskedő, akié a bolt.
— Hát az ember ilyen helyeken veszi, amire szüksége van? . . . Jaj te dada, de szeretnék valamit vásárolni! közelről meg nézni egy férfit meg egy asszonyt, de igaz, én még sohasem láttam olyat mint én! — olyan fiatal leányt! Azeknek nem illik az utcára menni? . . . Ni milyen otromba nagy kocsis és milyen fures alakja van. Mire való ez?
— Az butorszállító kocsi.
— Oh igen, mikor valaki egy lakost vesz. Lásd erre már csupa olyan öltözött nőt látok, mint én; ezek gazdagok . . . Nézd, de szép az a fekete szemű . . . meg az a karos szőke . . .
— Csinos asszonyok!
— Honnan lehet azt megtudni, hogy melyik asszony, melyik leány?
— Hát . . . hát . . . hogy tapasztalásból, vagy gyakorlat kell hozzá! Én nem is tudom, de azért megkülönböztetem mess szíról.
— Megállj, én is megpróbálok! . . . Nézd csak azt a nagy kalapos sápadt szép nőt. Az bizonyosan l ány, mert nagyon szo morunk látszik.
— Ezt a következtetést nem értem.
— De hiszen az csak világos! Akinek férje van, meg olyan aranyos kis gyermekei az csak nem lehet szomorú.
— Még az lehet csak igazán szomorú! . . .
— Hogyan lehet az?
— Hátha például beteg a férje vagy az a kis apróság?
— Oh Istennem szegény asszony! . . . Várj, várj csak dada, itt szemkört jön ve lünk egy szép fogat. Meg nézem, kik ülnek benne! Milyen szépek, és milyen szépen vannak öltözve, lásd dada, arra fogadni menék, hogy az a nagy fekete szemű leány olyan időse lehet mint én és az a másik bi zonyosan az édes anyja!
Ha én mellettem is egy édes anya tlna! Olyan szép szeretnél. lenni, mint az a kisasszony volt. Ez gazdag volt ugye?
— Valami grófnő volt.
— Grófnő? Milyen szép volna az, ha én is grófnő lennék!
No állítsd meg a kocsit. Ebben a gyönyört boltokban vennem kell valamit. A kocsis megállt és leszálltak egy ma jolika kereskedés előtt, Norah félénken lé pett be és elfogódtat hangon alig hallható lag kért valami csinos vázát.

Kiváncsian járta be a ragyogó raktárt és tövérel hegyére megnéztet mindent, s természetesen a sok ismeretlen esecsebecéék annyira megnyerlék tetszését, hogy csakha mar egész halom állt egy asztalon félté téve számára.
(Folytatás következik.)

KOZGAZDASÁG.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A Camczal Moravicza-flumel vonalon február 16-án az öszbe forgalom ismét megnyitottat. Budapest, 1889. február 16. A magyar államvasutak igazgatósága.

A m. kir. államvasutak és az állam-biztosítást élvező magyar vasutak 1889. évi díjkezelvényeihez közös tárgymutató ki adása. A m. kir. államvasutak, arad-temesvári vasut magyar nyugoti vasut (magyar része), magyar északkeleti vasut, első magy ar gáncsoregési vasut (magyar része), kassa-oderbergi vasut (magyar része), és pécs-barosi vasut, valamint az ezen vasutak által kezelt helyi érdekt vasutak által, a „vasuti és közlekedési közlöny“ben 1889. évre hirdett díjkezelvényekről legközelebb közös t a r g y m u t a t ó fog megjel lenni. Ezen tárgymutató a m. kir. állam vasutak díjszámlá osztályában példányonként 50 kérést lesz megszerelhető. Buda pest, 1889. február 16-án. Az igazgatóság

Magyar aradi vasuti kötelek. Az 1888. évi szeptember hó 1-től érvényes magyar-aradi vasuti kötelek díjszába 3. fűzetének (Triesttel való forgalom) 21 lap ján a 1-15-ik tétel (olajok zsírok) osztály zása a darabára gyuanánt való feladandó h bában van XV. sorozattal felülviztetve, mivel ezen tétel alatt felsorolt özikkel tetszés sze rint mennyiségben való feladandó a XVII. sorozatba tartoznak, minek következtében az áruosztályozás magyar szövegében emli tett tételnél a XV. sorozat XVII-re helyes bitendő Budapest, 1889. február 17. M. kir. államvasutak.

Szecs-izlet. — (Február 21.)
(B.) Szecs. készáru nagyban 51.50—, kocsinyben 52,—, hordó nélkül 100 L % 35 ft forrasztási adóval.

Budapesti gabnátörzsa. — (Február 21.)
Meglehetősin kinalatméréskelten nyugodt vételkdr. Forgalom 15,000 mm. Tavasz i buza 7.27—28. Tavasi tengeri 5.02—03. Tavaszibab 5.28—5.30.

Hivatalos Ártolyam
a budapesti áru- és érték öszedén 1889. évi február hó 21-én.

Magyar aranyjárdék 4. m. 101.50
magyar papírjárdék 5. . . . . 94.20
magyar vasuti kötelek 145.75
magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib. 99.40
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib. . . . . 115.—
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib. 104.75
magyar földterhermentelés kötvény 104.75
magyar földterhermentelés kötv. szárdék 104.75
Temes-bánáti földterhermentelés kötvény 104.75
Erdélyi földterhermentelés kötvény 104.75
Horvát-szlavon földterhermentelés kötvény . . . . . 104.—
Magyar szőlőtermelési kötvény 187.50
Magyar nyereségy-sorsjegy kötvény 125.25
Tiszassabályozási és aszegedi sorsjegy 83.25
Osztrák járdék papírban 35.75
Osztrák járdék ezüztben 111.25
1860-iki osztrák államosörjegy 140.50
Osztrák-magyar bankrészevény . . . . . 884.—
Magyar hitelbankrészevény . . . . . 815.—
Osztrák hitelbankrészevény 412.40
Os. és ki. arany 5.63
20 frankos arany (Napoleon'or) 9.57
Léonot birodalmi mártka 50.90
Német 121.23
20 mártkás arany 112.84

Aradvárosi színház.
Folyó szám 142. s. kisbérlet 23. sz.

Ma, pénteken február 22-én adatik:

HAMLET.
Dán királyfi.
Tragédia 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:
Clandius Dánia királya — Győre
Hamlet az előbbi király fia, a mo s tanának unokabocsa — Kasaliofky
Horatio Hamlet barátja — Szendrey
Polonius főkamara — Mészai
Laertes fia — Mészáros

Kezdeté 7-kor, vége 10 órakor.

Holnap február 23-án adatik:

DON CÉSAR.
Dollinger nagy operettje.

Közlekedés.
A vonat
ind. Aradról érk. Adára

Csabal vegyesvonat . . . regg. 6.20 este 7.—
Budapesti személyvonat . . d. n. 12.31 regg. 5.45
Erdélyi vegyesvonat . . . . . este 9.17 d. n. 4.10
Erdélyi vegyesvonat . . . d. n. 4.30 d. e. 32.0

Magyarországi had. vegyesvonat . . . d. n. 2.17 d. e. 7.3
ne-Lippát . . . . . regg. 6.— d. e. 11.8
személyvonat . . . . . regg. 6.05 d. e. 9.4
Temesvári vegyesvonat . . regg. 6.05 d. e. 9.4
Os. és ki. arany . . . . . d. n. 5.43 este 8.1
Borisszebesi vonat . . . . . regg. 6.30 regg. 8.3
D. n. 4.40 este 6.3

Felelős szerkesztő:
HINDY ARPAU

BUDAPESTI TŐZSDE.

Február 21-én,

Pénz		Arany		Pénz		Arany		
Pénz	Arany	Pénz	Arany	Pénz	Arany	Pénz	Arany	
M. kir. arany. adóment. 4g	101 60	101 90	Magy. orsz. bank részvény-társaság	311	311 20	Pesti közti vaspálya	403	405
M. papíráradék adóment. 5g	94 35	94 65	Osztrák hitelintézet	880	885	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110	215
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fc.) 5g	145 25	146	Osztr.-magyar bank	153	155 60	Budapesti III. ker. takarék.	108	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145 25	146	I. magyar iparbank	712	715	Országos központi	452	457
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5g	99 40	100	Pesti magy. keresk. bank	168	17	Pesti hazai első	7325	7525
M. 1873. kel. ar. v. szb. (els.) adóment. 5g	115	115 50	Bécsi bizt. társulat	215	—	Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5g	116 50	116 50	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	168	17	Magyar ált. takarék. részvény	88	89
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	131 50	132	Első budapesti általános bizt. társ.	3140	3150	Alagut	145	147
M. kir. nyereség-kölcsön 50 frt drbja	131 50	132	Fonciere pesti bizt. társ.	66 50	67	Általános waggon kölcs. társaság	69	72
Tiszai és szegedi kölcsön 4g	125 50	126 50	Magyar-francia bizt. társ.	160	160	„Franklin”-társulat	198	200
M. k. földm. kötvények 5g	104 50	105 50	Pannonia viszb. társ.	945	955	Ganz és társa vasón. és gépgyár	826	830
„rad. 5g”	104	105	Concordia malom	528	531	Geschwindt-féle szeszgyár	330	332
M. k. földm. kötvények temesi 5g	104	105	Első budapesti malom	1045	1050	Gyapjum. és biz. I. magyar	246	250
„rad. 5g”	104	105	Erzsébet malom	242	244	Keresk. épülete	675	—
M. k. földm. kötvények horváth-orosz. 5g	104	105	Hengermalom	595	600	Könyvnyomda „Athenaeum”	444	448
M. k. földm. kötvények erdélyi 5g	104 50	105 50	Lutza malom	252	255	Pesti	1070	1100
„(100 frt) 5g	98 50	99 50	Moinárok és stűők malom	353	35u	Köszébn. és téglagy. (Drasobe)	221	222
Szöllődecsamavált. kötv. (100 frt) 5g	99	100 50	Pannonia malom	755	760	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénnytársaság	59	60
Pest var. kölcsöne 1870. évből 6g	159 75	107	Viktoria malom	130	132	Pesti építő-társaság	100	101
„1871. évből 6g	107	109	„Adria” m. tengeri hajó	175 50	176 50	Rimamurány-salgótarj, vasutvtra, Salgótarjáni közszébn.	171	172
Budapest föv. 1880. kölcsöne 6g	100	100 25	Alföld-fiumei vasut 5g	—	—	Schliok-féle vasó. és gépgyár	152	154
Budapesti bankgyes. részvényt.	100	100 50	Bátassék domb-zákány	—	—	Schliok-féle vasó. és gépgy. II. kib	810	820
Magy. ált. hitelbank	281	281 50	Déli vasut 5g	—	—	Serfőzde első magyar	270	274
Magy. jelz. hitel II. kib. in. elismv.	—	—	Eszakkeleti vasut 5g	154 50	155 50	Sertéshizláló	110	120
Magy. lez. s pénzváltóbank	99 25	99 50	Erdélyi vasut 5g	194 50	195 50	Sóaknti kőbánya	104	106
			Győr-sopron-ebenfurti v.	—	—	Spodium- és osontliatgyár	104	106
			Kassa-oderbergi vasut	142	143	Szálloda-részvénytársaság	149	150
			Magyar galiziai vasut	160 50	161 60	Tégla- és mészégető üjleti	25	255
			M. ny. v. (sz. győr-gráczvi)	167 60	158	Törk doh-ágyrésztvény	20	105 50
			Osztrák államvasut 5g	232 50	233	Göz téglagyár kőbányái		
			Pécs-larcsi vasut 5g	188	189			
			Tisza vidéki vasut 5g	246	248			
			Osztr. dunagőzhajózási	—	—			

M. kir. államvasutak. 966589 sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1889. évben összes vonalai részére szükséges csavarkapocs vonóhorgok szög és minta vasak szállítását biztosítani óhajtván, az iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1889. évi márczius hó 18-án betérjesztendők, a bánatpénz pedig 1889. márczius 17-én beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletesebb feltételek a szükségleti kimutatásokkal együtt, melyek egyszersmind ajánlati mintának használandók, ugyancsak az általános és különleges szállítási feltételek a m. k. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 75.) megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefektetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr., az általános feltételek pedig 25 kr. fizetendő.

Budapesten, 1889. február hóban.

Az igazgatóság.

1438/1889.

Hirdetmény.

A negyem. földmívelés ipar- és kereskedelemügyi. m. kir. miniszterium 4549889 sz. rendelete szerint szer tések még az esetben is, ha közfogyasztásra vannak szánuva, a közvágóhídon kívül vághatók le, egészségügyi állapotuk azonban a lezúrást előtti ép úgy, mint azután vágatási biztos által állapítandó meg, ennél fogva a t. városi tanács f. é. 1888. sz. a kelt határozatával a hatóság részéről vágatási biztosul a fogyasztási adó felügyelőségénél alkalmazott Kelemen János, ennek helyettesül pedig ugyanott alkalmazott Bruckmann Kálmán neveztetett ki.

Felhívatik a sertésvágással foglalkozó és sertés-húst mérő iparosok, hogy a fogyasztási adó hivatalban a sertésvágás idejét bejelenteni el ne mulasszák, hogy a vágási biztos kirendelhető legyen, a sertés lezúrással elött arra vonatkozó meghatalmazást a vágatási biztosnak átadják, mert sertésnek vágatási biztosnak jelenléte nélkül való lezúrása az 1888. évi VII. t. cz. 154. §-a a) bekezdése értelmében 100 forint terjedhető büntetést von maga után.

Aradon, 1889. évi február 11.

Urbányi, főkapitány.

12265/1885. k. h. sz.

Hirdetmény.

Weisz Dávid magánzálogüzletében 1885. évi decz. hó 9-én tartott árverés alkalmával az árverés alá került tárgyak eladásából a következő eslelegösszegek kezeltetnek még a városi pénztárban u. m.

Szám	fr. kr.	Szám	fr. kr.	Szám	fr. kr.	Szám	fr. kr.
12051	10	21403	10	22751	25	2436	16
12146	40	21412	10	22849	45	2560	29
12516	20	21493	20	6657	15	2589	9
12937	35	21635	20	12003	17	2607	10
15142	25	21648	20	14806	2	2647	38
15874	130	21650	5	14948	4	2648	14
15917	80	21684	34	16043	27	2660	35
15991	19	21708	10	158	45	2681	49
16048	5	21775	15	375	3	2728	25
16146	5	21908	20	387	23	2733	31
16487	20	21931	15	926	19	2764	7
16557	35	22068	30	957	20	2781	12
17418	20	22079	35	1022	7	2847	4
18071	25	22129	10	1295	132	2853	15
18164	25	22181	55	1318	45	22901	20
18235	25	22241	25	1337	28	19141	30
18939	35	22243	10	1410	22	22914	25
19407	30	22287	15	1411	24	23154	18
19115	19	22333	20	1478	19	21649	15
19179	25	22349	70	1603	26	22949	24
19197	50	22385	50	2050	2	23167	45
19223	10	22415	15	2099	21	22491	35
19229	15	22430	10	2116	22	23069	45
19237	20	22485	10	2136	10	23170	35
19394	40	22515	125	2165	19	803	10
19492	20	22580	5	2180	33	23071	15
19504	109	22588	10	2187	47	2250	18
19522	15	22596	20	2216	12	23079	25
19541	30	22629	35	2240	24	22910	20
21140	15	22672	30	2260	2	23085	35
21177	15	22684	30	2262	60		
21180	30	22771	15	2312	16		
21193	20	23442	60	2313	9		

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy az összeg felvétele céljából a zálogjeggyel e hivatalnál a folyó évi és hó 24-ig jelentkezzenek — mert a lemaradó összeg mint elévült a városi ipariskola alapjára fog fordítatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától 1889. évi február hó 9-én.

Urbányi főkapitány.

Kevés haszon, nagy forgalom.

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecskült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkekkel dusan ellátiam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérnemű-ára

gyermekjáték-üzletemet.

Lezállított áruk, mesés cícsóság és a cikkek finomsága felülmulhatatlanok.

Egy évig tartó 30 rőt. 4 50 5 50 6. — 7. — 8. frt.
 Ócsa ország és szilvási vászon 5, 6, 7, 8, 15 forintig.
 Különféle vásznak rófe 12, 14, 16, 18, 20, 25 krajczár.
 Kanavasz, oxford, zephir, 1 és 20 rőt 5, 6, 7, 8, 9 frt.
 Különféle oxford zephir, 18, 20, 22, 25, 30 krajczár.
 Kartonok, legújabbak 16, 18, 20, 22, 25, 30 krajczár.
 Divanos barkotok 18, 20, 22, 25, 27, 30, 36 krig.
 Kozkátóit és szines szövetek 16, 18, 20, 25 kr.
 Crippok, beagok, csamirok, loden, dupla szíles, minden szinben 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
 Fekete lüszterek 20, 22, 25, 30, 40, 50.
 Fekete ternok, kaszir és Crepp, dupla szíles 55, 66, 70.
 80, 90 1. — 1,60-ig.
 Finom ócsa mosókélmék gyermek és férfi öltönyökre 25, 30, 40, 50 kr.
 Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30 kr.
 Törölközők 16, 18, 20, 25 kr.
 szalkendők és poháriőrülők 20, 22, 25, 30 frt.
 szalteritők színesek 34, 60, 1. — 1,20 1,50, 2 frt.
 szalteritők és aszalkendők 6 személyre 3,50 4. —, 12 személyre 6, 7, 8 frt.
 Csipke és juttéfgöngyök 20, 22, 25, 30, 40 kr.
 Zsálkondók fehér és szines 6 drb 40, 50, 80, 1. — 3 frtig.
 Női- és gyermekcipők csodás olcsó árba.
 Gyermekkoscsik 5,50 6,50 7,50 8,50.
 Ébőrnők 80 kr. 1, 2, 3, 4, 5 frt.
 Finom obifon, oxford és kretoningek 90 1. —, 1,20 1,50, 1,80 2 frt.

Ezeket kívül felhivom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállítás bazaromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva. A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedezem.

KILÉNYI ADOLF ARAD,

15tér, arena épület. „A két golyóhoz.”
 Postai megrendelések pontosan teljesítettek. — Csomagolás ingyen. —

UNGERLEIDER ALBERT
 ARAD,
 KÖNYVNYOMDÁJA
 AZ ARADI ÉS CSANÁD, EGYESÜLT VASUTAK
 FALUTAJÁBAN.
 AMANLA MAGAT MINDENKÉPP
 NYOMTATVÁNYOK
 BIKESZTÉSÉRE
 JUTANYOS ÁRAK MELLETT.
 HIRDETÉSEK
 AZ
 „ARADI KÖZLÖNY”
 ÉS
 „NEUE ARADER ZEITUNG”
 RÉSZÉRE
 OLCSÓ ÁRBAN SZÁMÍTÁS MELLETT
 FELVÉTELEK.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.